

Béts.

Meg esék nagy vigassággal a' tegnapelőtti, az az Febr. 23-dikai Redutban, az a' nevezetes *Quadrille-Táncz*, mellyre már olly igen készültek darab időtől fogva, a' *Nápolyi Király*; 's némelly Fő Méltóságok mind a' két Nemből; és a' mellyet olly fokban óhajtottak vólt már látni. A' tánczoló Sereg, 16 pár Személyből állott. A' Férjsiak, mind egy formán vóltak öltözve, t. i. *Nápolyi Hajóslegény (Matelot)* ruhában. Fejeket, háló formára készültt retzés zatskó fedte, mellynek vége a' hátakon tsöngött le. Fellyül a' zatskón, kis kerek kalapjok vólt. A' több öltözetek egy tafota rékliből, fejér selyem melyrevalóból, és bokáig érő pötyögös tsikos nadrágból állott. — A' nyakok, minden nyakra való nélkül vólt. — A' Dámák, négy-féle öltözetekben szemléltettek. T. i. H. *Lichtenstein* Aloyf. Hertzegné, ki a' *Nápolyi Király*' tánczoló Társa vólt; H. *Eszterházy* Antalné, szül. *Hohenfeldt* Gr. Kisasszony, a' ki H. *Eszterházy* Miklóssal tánczolt; Gr. *Eszterházy* Ferentzné, szül. *Grafalkovits* Leány, a' ki M. *Priore Nápolyi* Gaval. ral tánczolt; és *Vallis* Grófné, szül. *Waldstein* Leány, a' ki M. *Diomede Caraffa* Náp. Gaval. ral tánczolt, téj-áruló Asszonyok' módjára vóltak öltözködve. — H. *Eszterházy* Miklósné, született *Lichtenstein* Leány, a' ki H. *Clary*val tánczolt; *Kaganek* Gr. né, szül. Gr. *Salm* Leány, a' ki H. *Lichtenstein* Károllyal; Lengyel Követ *Voyna* Grófné, a' ki a' Náp. Követtel M. *Gallo*val; 's a' Hol. Követ B. *Haefen*' Hitvесе, a' ki Gr. *Vallis* Józseffel tánczolt, *Felsőaustr.* parafztasszony ruhában vóltak. Fejeket, tsöngő pántlikájú szalma-kalap fedte. — Gr. *Kinszky* Filepné, született *Dietrichstein*, Oberflieut. Gr. *Dietrichstein* Testvérjével; Gr. *Kinszky* Józsefné szül. Gr. *Harrach*, *Rieria* Náp. Gaval. ral; Gr. *Hadik* Jánosné sz. *Breuner*, Gr.

Gr. *Kinfszky* Józseffel; *Sera Capriola* Hertzezné pedig H. *Schwartzenberg* Károllyal tántzolt. Ezen 4 Dámák, *Székely* Leányokat ábrázoltak módosan ki-prémezett válllaikkal, 's palzamántos szoknyaajaikkal. — Végre Gr. *Vrbna* Rudolfné, szül. *Kaunitz* Leány, a' ki Gr. *Auersberg* Károly Generálissal tántzolt; Gr. *Harrach* Ferdinandné, szül. *Lichtenstein*, a' ki H. *Sicigniano*val; H. *Lichtenstein* Károlyné, szül. *Khevenhüller*, a' ki Gr. *Kinfszky* Kár. al; 's Gr. *Zichy* Istvánné, szül. Gr. *Pálffy* Leány, a' ki *Fürstienberg* Landgráffal tántzolt, *Száb*-asszonyossan vóltak fel öltözve. — Kellemetes vólt mind a' 16 Dámáknak tekintetek. Hogy annál szabadabban tántzolhasson az elől-számlált 16 pár, fel vóltak 60 Granatérosok maskarába öltöztetve. Képeiket, ösz bajusszos, és szakállas állortza fedte. Kezeikben, egy zöld-szinü páltzátskát tartottak. Ezen 60 Granatérosok, hosszas négyfszeget főmáltak szép tsendessen a' tántzó Palotában. Zöld páltzátskáikat, költsönösen fogva magok előtt tartották. Készen lévén a' négyfszeg, meg jelent az Udvar, maga a' Tsászar is, és a' *Nápolyi* Királyné, az úgy nevezett jádzó szobának (ez, a' tántzó palotának napnyúgoti végén vagy on fellyül) folyosóján. Tsak hamar, a' tántzhoz készültt 16 Dámák is, a' jádzó szobából két felől le jövő gráditsonak külső oldalaiknál szemléltettek. Már a' Musikusok is rá kezdtek, a' jelenlévő alkalmazatosságra készített Darabot. Egyszer a' Hajós-Legények is elő kerülnek, eggy Olasz-Paraszt-Birónak (ez, egy *Nápolyi* Hertzeg vólt) vezérlése alatt, 's bé férkeznek a' négyfszegbe: holott midön ugrálva vigadnának, meg sejtik oda fel a' gráditsonon a' szép paraszt Leányokat, és Menyetskéket (a' 16 Dámákat), intenek egymásnak, hogy jó vólna azokat tántzra vinni. Hg *Auersberg* Adám is, felső Austr. falusi Biró ruhában, széles nadrág-tartóval (*Hosenträger*), és

páb

páltásan bíztatja őket, hogy bátran rajtok me-
 hetnek, az előttök álló szép Leányokon és Me-
 nyetskéken, 's tántzoló Társakat válasszhatnak
 közülök magoknak. Erre, jelt ad a' *Nápolyi*
 Király, több Hajóslegény Társainak, 's ki ron-
 tanak a' négyfszegből, fel szaladnak a' gráditsra,
 magokhoz ragadják a' már előre kiválasztott Dá-
 máikat, 's vilzik a' négyfszegbe. Először, külön
 járta minden szegeletben négy négy pár a' tántzot;
 hanem annakutánna mind a' 16 pár a' négyfszeg'
 közepére jött öszve: holott is külömbkülömbfél-
 figurákban tántzolt igen mesterségesen, és kelle-
 metessen; hol kerekséget, hol keresztet, hol egész
 tekervényes labyrinthust formált, és ismét módos
 rendbe vette magát. A' Királynak ugyan tsak
 volt kedve, rugta is derekassan a' port; és ámbár
 nagy test, még is igen jó ugrásokat tett. Mint-
 egy fél óra múlva vége lett a' tántznak, a' mi-
 dőn ki ki a' maga Dámájával, örvendezés és tap-
 solások között fel szaladt oda, a' hol az Udvar
 állott: honnan mindnyájan vatsorára mentek az
 udvari Palotába. Vatsora után is meg tartotta
 még a' *Nápolyi* Király a' hajós legény ruhát, és
 fok ideig járkált a' Redutban, más 3 Hajóslegények-
 kel együtt. Meg szállította minden esmerőseit,
 's szokása szerént nagy hangon beszélt velek.
 De még inkább kezdett kiáltozni, hogy néhány
 Asszony-Maskarák elő vették, 's a' fok kérdéssel
 kinzották.

Magyar Ország.

Folytatása azon Személyek' Laifromának, kiket
 Nádor - Ispány ö Kir. Föhertzegsége az
 Ország - Gyűlési Deputátziókra pro-
 jektált:

A' *Kereskedést tárgyazó dolgokban (in Com-
 mercialibus)* Elölülöl Gr. *Forgáts* Miklóst. Ta-
 gokúl: *Skerletz* Miklós, *Almásy* Pál, Gr. *Sza-
 páry* János (*Fümei* Kormányozó), 's B. *Fod-
 manitzky* József Urakat. A' Státusok közül:

Arva Vármegyei Vitzesp. 's Küldött *Revitzky József*, *Somsits László*, *Domokos Lörintz*, *Mokosini Antal*, és *Thianich Urakat*.

A' *Bányák*' 's pénz-verés' dolgát illető dolgokban (*in montanis, et re monetaria*) Elölülöl Gr. *Révay Pétert*. Tagokúl: *B. Mitrovsky*, *B. Saberg Filep*, *B. Hellenbach György*, 's *B. Gerlitzy Ferentz Urakat*. A' Státusok közzül: *Berzevitzky András* (Vitze - Palatinus), *Radvánfzky János*, *Geramb Theophil.*, *Ruprecht Antal*, *Drevenyák Ferentz*, *Ozmitz Mátyás*, *Vadász Imre*, *Haraszky Antal*, 's *Baumeister János Urakat*.

A' törvényes dolgokban (*in juridicis*) Elölülöl, az Ország Biráját. Tagokúl: Tárnokmester *Végh Péter*, Püspök *Konde*, Gróf *Illésházy János*, *Örményi József*, *Szentiványi Ferentz*, 's *B. Révay Pál Urakat*. A' Státusok közzül: *Veszprémi Kánonok Rosos Pál*, *Beöthy Imre*, *Örményi Bernárd*, *Szirmay Antal*, *Tihanyi Tamás*, *Németh János*, *Bernáth József*, *Jezernitzky Károly*, *Revitzky József*, *Pászthory Dániel*, *Marton Dávid*, 's *Bosnyák Pál Urakat*.

A' tudományi dolgokban (*in litterariis*) Elölülöl, *Örményi József Urat*. Tagokúl: *Mándits Püspök*, *Szabó Püspök*, Gr. *Brunszvik Antal*, *B. Prónay Gábor*, Gr. *Török Lajos*, 's *B. Podmanitzky József Urakat*. A' Státusok közzül: *Novák Apátúr*, *Somogyi János*, *Vay István*, *Luby Károly*, *Meltzer Lajos*, 's *Péchy Mihály Urakat*.

Az *Ekklesiái*, 's *Fundációkat* illető dolgokban (*in Ecclesiasticis, et Fundationalibus*) Elölülöl, a' *Primást*. Tagokúl: *Kalotsai Érsek*, *Zágrábi Püspök*, *Mitterpacher Püspök*, Gr. *Brunszvik Antal*, és *Erdödy József Urakat*. A' Státusok közzül: *Kánonok Dongó Mihály*, *Paszky János*, *Klobusitzky József*, *Pletrich László*, *Ebergenyi István*, 's *Bányai Mih. Urakat*.

Az Ország' nehézségeinek (*gravamina*) előadása végett fel - állítandó *Deputációban* végre, Elöl-

Elölülöl, a' Tárnokmestert. Tagokúl: Szerdahelyi Püspök, Gr. Teleky József, B. Orczy László, Gr. Nádasdy Ferentz, 's Gr. Szapáry Pál Urakat. A' Státusok közzül: Grubanovits Zsigmond, Majláth György, Majthényi László, Spisits János, Kapy József, Lónyai Menyhárt, Bogledich, Debretzeni Biró Szombati, 's Győr Városa' Küldöttje Dorffner Urakat.

Móldvának Nyamtz nevezetű helységéből, Febr. 2-dikán útasította hozzánk betses Levelét egy Barátunk, mellyben *Ismail'* meg-vételének Orosz nyelvből fordított környülállásos előadását közölte velünk. Ebből mi, következőket kívántunk Irásunkba iktatni:

„Minekutánna Dec. 22-dikére virradóra, éjféli 1 óra után rendbe szedték volna magokat nagy tsendességgel 6 Orosz Tsapatok, 300 lépésnyire a' Várhoz: jel adatott, egy rakétának felbotsátása által a' várvivásra. Ennek látására, meg indúttak az említett Tsapatok lajtorjáikkal, mellyeken a' Vár' árkaiba bé, 's onnan fel-máztak a' sántzokra. Az első Tsapatot vitte Gen. *Nekrof*, a' másodikat Gen. *Lacy*, a' harmadikat Brigadéros *Repepier*, a' negyediket Brigadéros *Besborovki*, az ötödiket Gen. *Kortjof*, 's a' hatodikat Brigad. *Boldov*. A' Saporogi Kozákokból álló 2 Tsapatok, mellyeknek egyike Gen. *Lacy* vezérlése alatt vólt, leg először rontottak bé a' Városba; a' több 4 Tsapatok inkább meg akadtak, 's kivált a' viz felől való oldalán a' Várnak nagyon vigyázva találta két tsapat az ellenséget, a' mellytől ugyan tsak két izben vissza is verettett, még pedig nagy veszteséggel, mert a' Törökök kartátsokkal vették üzőbe a' vár árkaiban, mellyekkel lokat el ejtettek, és lokat meg sebesítettek közzüle. Meg indulván ezen az Orosz Fő Kormányozó Gen. *Suvarov*, meg parantsolta Seregeinek, hogy az ellenség közzül senkinek meg ne kegyelmezzenek; az említett két Tsapat után esett.

esett Törökökre pedig a' maga Regimentjét küldötte, 4 Vadász Batalionokkal együtt, kik azoknak betsülettel végekre jártak. Már tele volt a' Város Oroszokkal, mellyre nézve nem lehetett a' Törököknek egyébütt maradások, hanem a' kö-bástyákra (bastion) szaladtak: holott is egész tüzzel óltalmazták magokat, a' míg lehetett; de látták, hogy akarmit tsinállyanak, ugyan tsak áldozatjaikká kell lenni végre is az Oroszoknak: azért is Gen. *Suvarov*hoz küldöttek kegyelemért, mellyet meg is nyertek. Ez már délyesti 12 órakor esett. — Az Orosz hajós Seregetske; közel vette volt magát Dec. 21-dikén a' Városhoz, 's azt derekassan lövöldözte. Leg többet is tett ez, a' kö-bástyák ellen; de benne is sok kár esett: mert 2 *Brigantina* nevezetü hajókat fel vettetett belöle az ellenség, néhányat pedig el süllyesztett, 's átallyában igen meg viselte az árbotz-fákat, és vitorlákat. — A' Török Foglyoknak száma, mind öfzve 9954-re ment. — Az Oroszok' részéről el esett Gen. *Besborovki*, a' Tsapatoknak több Kormányozói is mind meg febesítették, Gen. *Lacyn* kívül. Továbbá, 4 más Generálisok kaptak sebet; 9 ftabális Tiszték estek el, 21-en pedig sebbe; 50 Főtiszték hullottak el, 's 108-an febesítették meg. — A' Strázsamestertől számlálva, mintegy 3000 embert vesztettek az Oroszok. — A' Sebeseeknek száma, még ennél is felesebb. — *Ismail* Városa' Kommendánsa, és egy Tatór Hertzeg életben maradtak, 's fogságba estek; de a' kiket szabadsággal ajándékozott meg Gen. *Suvarov*, 's *Brajlába* útaztatott. — A' nagy *Mosénak* (Török Templomnak) tornyából vette észre leg elsőben egy Strázsza az Oroszokat: de már akkor két Tsapatok voltak benn a' Városban.

A' fenn említett Levélnek Utóírása ez: „H. *Potemkin* bé szállott *Gyásvásárba* (*Jassy*), de nem fokára *Pétersburgba* megyen; 's helyébe, a'

míg

míg oda lesz, H. *Reprint* fogja az ide való Seregnek Kormányozóául hagyni.

Hogy *Bulgáriának (Bolgár Ország) Rustsuk* nevezetű Városa rendeltetett légyen a' Foglyok' fel-tserélése helyévé, tettünk már felöle jelentést. Ezen említett Városból Levelét útasította Jan. 27-dikén, egy részünkről való Itabális Tiszt a' maga Obersteréhez *Temesvárrá*; mellyből mi, némelly tördelékeket ide iktatunk: „Ezen hónapnak (Januárius) 7-dikén érkeztem (úgymond) ide, és még azolta tsak 60 Foglyainkat kaptam vissza tserébe. 26 dikon, 110-et fogok 229 Török Foglyokkal fel tserélni. Isten tudja, mikor keríthetem még vissza azon 448 Foglyainkat, kiknek ki szabadítások reám vagyon bízva: mert a' Törökök hármat akarnak magokéik közzül vissza kívánni, egy Auszriaiért. Igen nyomorúlt életet élek én itt, 's a' köz Néptől mindenféle illetlenségeket kell szenvedni. A' *Szisztóvi* Gyűlésnek már 10 napoktól fogva nem vólt ülése. — A' *Hollandus* Követ, azt mondta énnékem néhány napokkal ez előtt, hogy soká nyúl ez a' Gyűlés. A' *Feketegyergyói* Kormányozó *Abdullah* Basa, a' ki 3 lófarkat kapott vitézsége' jutalmául, itt vólt néhány hetekig olly tzállal, hogy fegyverfogható embereket keríthessen öszve; de szándékában nem bóldogúlhatott, 's a' mint jött, úgy tért vissza. — *Achmed Hamandgy* két ló-farkas Basa, ma érkezett ide ágyúk' durrogásai között *Konstantzinápolyból*, honnan azért küldetett, hogy a' Dunán lévő Török hajós Seregetskének kormányozását által vegye, a' *Brájlai* örizetet, 's a' maga kis tengeri erejét derekasabb karba tegye, 's ekként az Orosz hajós Seregetskének továbbvaló haladását meg akadályoztassa.

Auszriai Belgium.

A' Ts. 's Kir. tellyes hatalmú Minister Gróf *Mercy*, foglalatos a' pártütés által fél bomlott
rend.

rendnek vissza állításában, valamint a' pártütés' minden maradványainak ki irtásában is. Ide tze-
loznak azon két rendelések is, mellyeket Jan.
28. és 29-dikén tétetett közönséggé az ő Felsége'
nevében. Amabban tudniillik, szász Tallér bü-
ntetés alatt tiltja azon arany, ezüst, vagy réz pén-
zeknek további ki adását, 's el vetelét, mellyek
a' pártütés' ideje alatt verettettek, az úgy neve-
zett eggyesült *Belgyiomi* Rendek' nevek alatt;
egyszersmind parautsolja, hogy valakiknél efféle
pénzek találtak, vigyék azokat a' *Bruxellai*
pénz-verő Házba, holott is kapnak az említett
pénzekért annyit, a' mennyit az azokban lévő
értz fogott érni; a' mi kárt vallanak, annak meg-
térítését a' Pénzveretőknél kereshetik.

A' másik Rendelésben, meg haszontalanítja,
és femmikké teszi ő Felsége, azon papi 's világi
Méltóságoknak, Tifztségeknek, Hivataloknak 's
Szolgálatoknak osztogatásait, mellyek lettek a'
pártütés' idejében: mindazáltal az említett Mélt-
óságokat, Tifztségeket 's a' t. kapott Személyek
nem fognak végképpen el rekesztetni a' hivata-
loktól; hanem, valamint mások, úgy ők is je-
lenthetik magokat.

Nem szakadt magva *Vandernoot*' 's *Vaneupen*-
nek *Belgyiomban*, az ő magok el távozásokkal.
Vagynak nékiek még most is fok titkos tisztelők,
kik hogy annyival több követőket szerezhesenek
újra említett két Bálványaiknak, azt hirdelik,
hogy a' régi Igazgatásnak vissza-állítása nem
lehet maradandó; hogy a' jövő tavasszal, 60,000
emberből álló Sereg fogna véletlen, *Vandernoot*
's *Vaneupen* Uraknak vezérlések alatt újra szem-
léltetni; hogy ő nékiek, segítségvel fognak lenni
más Hatalmasságok is: mint erről reménységet
nyújtanak az azoknál lévő Küldöttjeik 's a' t. —
Hogy pedig valamelly szint adjanak ezen költe-
ményeknek, elő hozzák, melly habzásban, 's bi-
zontalanság' állapotjában legyenek fok nagy dolgai

Eu-

Europának, a' *Reichenbachi* Eggyezéstől fogva; és a' Nép között azt terjesztették el, hogy a' *Há-gai* Eggyezés nem állhatna meg: minthogy az, helyben nem hagyatott a' Tsászártól. — Hogy az efféle hazug hireken el ne menjen a' Nép, 's vak Vezérek után ne indullyon újjolag a' maga vezedelmére, következő Jelentést tétetett közönséggé a' Kormányfűék: „Semmi nints, a' mit ki ne gondolnának a' közönséges tsendesség Ellenségei, hogy a' nyughatatlanságot fenn maraszthassák *Belgyiomban*, 's meg fojthassák a' bizodalmat, mellynek kellene uralkodni a' Fejedelem 's a' *Belgyiomi* Nép között, a' mellyel olly szelidséget, kegyelmességet, és szeretetet tapasztaltatott ő Felsége. A' minden nap hintegettetni szokott mesék közzül való az, hogy a' Tsászár nem hagyta még helyben azon Eggyezést, mellynek a' helyben-hagyatás' reménysége alatt (*sub spe rati*) írta alája magát a' Ts. tellyes hatalmú *Minister Hágában*, a' múlt Decemb. 10-dikén. Nem lehet ennél nagyobb hazútság: ő Felsége, nyomban helyben hagyta (meg erőlsítette) az említett Eggyezést. Szinte egy hónapja már, hogy azon helyben-hagyás tudokra is adatott *Hágában*, a' több eggyütt tanátskozó *Ministerek*nek; és ő Felsége, tsupán tsak egy Tóldaléket adott hozzája: t. i., Igéri, hogy az Országulásba való bé iktattatásúak alkalmatosságával minden *Tarományban* meg fogja erőlsíteni a' polgári alkotványról szólló azon tzikelyéket, a' mellyek ditső emlékezetü VI-dik *Károly Tsászár* és *M. Theresia Tsászárné* Országulások kezdetekor meg erősitettek vólt; de egyszersmind jelenti hogy attól, a' minémü állapotban vóltak *M. Theresia Tsászárné* Országulásának végezetekor a' dolgok legkissebb részben sem fog el távozni: ez meg eggyez a' *Reichenbachi* Végzésekkal; valamint azon Jelentéssel is, mellynek Okt. 14-dikén írta alája

ma-

magát Ő Felsége *Frankfurtban*, 's a' melly azon hónapnak 31-dikén tétetett közönségeslé *Hágában*; és végre a' 3 egyesült Udvarok' Ministereiknek Nov. 20-dikán tett Jelentésekkel is; és mivel az el múlt zenebonák, az utolsó igazgatáskori némelly újjításoknak bal magyarázatjokból vették eredeteket: természet szerént az említett Igazgatást meg előzőtt Igazgatásra kell vissza menni; mellynek végén sem panasz, sem semmi visszakívánás nem hallatott.

Frantzia Ország.

A' Királyhoz, Attya után vérséggel köttetett Hertzegnék *Romába* szándékoztak volt e' folyó hónapban; de meg értvén a' Népnek azon való gyanús nyughatatlankodását: le tettek szándékjokról.

Febr. 4-dikén, az Atyafiak' öszve-házasodásokat fel szabadító engedelem-adásokról (Dispensatio) volt szó a' Nemzet Gyűlésében; 's el végeztetett, hogy a' Püspökök adják ezentúl a' magok Megyéikben, minden fizetés nélkül az említett házasodásokra való engedelmeket. Erre fel szólalt *Darnaudat* Úr, 's elébe terjesztette a' Gyűlésnek, hogy a' Protestánsoknak a' Kantzelláriához kellene az efféle engedelmekért folyamodni: már a' mi a' gazdag Protestánst illeti, az nem sajnálja a' maga pénzt, tsak hogy szerentséssé tehesse magát; a' melly Protestánsnak ellenben nintsen tehetsége, kéntelen egy olly házas Társtól el maradni, kihez ragaszkodik szive.“ Így folytatta tovább beszédét *Darnaudat* Úr: „Az Urak nem akarnak, úgymond, meg engedni egy ilyen egyenetlenséget a' Katholikusok és Nem-Katholikusok között, kik hasonló értelemben Polgárjai ugyan azon Országának: ehez képest feltetzem végezni való tárgyúl az Urak eleibe, hogy
a'

a' házassági engedelmekek szintén úgy fizetés nélkül adassanak a' Nem-Katholikusoknak, valamint a' Katholikusoknak. — Ezen feltételt, el fogadta a' Nemzet Gyűlése.

Febr. 5-dikén délután, azt tette fel *Chasset* Úr a' Nemzet Gyűlésében, hogy a' protestans Prédikátorokat is úgy kell nézni, mint papi Tisztviselőket: arra nézve, ő közölök se kellene senki-nek meg engedni a' közönségesen való prédikálást, míg le nem fogta tenni a' Papoktól kivánt polgári hitet. Ezen feltételre, némelly vetélkedések után reá állott a' Gyűlés. — Febr. 8-dikai Ülésében azt állította meg a' Nemzet Gyűlése, hogy az olyan Püspökök, kik a' polgári hitnek le nem tételéért el vesztik püspöki hivatalokat, 12000 Livrát kapjanak esztendei fizetésül; a' Plebánusok pedig 500 Livrát.

257.

Spanyol Ország.

Jan. 20-dikán olly rettentő szélvész volt *Madridban*, és *Madrid* körül, a' melly fok kéményeket le forgatott a' házak' tetejeikről, még több ablakokat öszve rontott, és külömbkülömbféle szerentsétlenségeket okozott. — Nagyon szeles idők ezek, minden értelemben!

Jan. 13 dikán érkezett a' *Marokkói* Követ, számos kísérellel, békeffélszerzés végett *Madridba*, 's Jan. 25 dikén volt első audientzián a' Királynál. Midőn éppen a' barátságos ajánlásokat tette ez a' Békeffélség-Követe: éppen akkor vette a' hirt *Oránból* a' *Madriti* Udvar, hogy az ott lévő *Spanyol* Táborra majd minden nap rá ütnek a' *Maurusok*; de ezek nem a' *Marokkói* Tsáizár, hanem a' *Maskarai Begh* alatt vagynak, vagy is inkább tulajdonképpen semmi Urat nem esmérnek. A' Spanyolok azonban rend szerént vissza verik a' *Maurusok*at ágyújaikkal. Az említett Spanyol Tábornak erőfítésére, egy gyalog Regiment küldetett Spanyol Országból.

An.

A n g l i a.

A' *Tameſis* (*Themſe*) folyó vizéből olly bőv-
séggel nyomúlt ki a' viz, ezen hónapnak 2-dikán
Londonnál, hogy fok úttzakon tsónakokon kel-
letett járni. Feles számú portéka tartó helyek
vizben állottak, mellyből ki mondhatatlan kár
következett.

Affzonyi Curioſitás' (tapogatódzás') szomorú
gyümöltsei:

Egy jóſzágos, és ugyan csak a' maga jóſzá-
gában lakó *Anglus* Nemesembernek igen szép Leá-
nya volt *Angliában*. Ennek látogatására mennek
egykor néhány ifjú Dáma Barátnéjai: fő tzéillyok
midazáltal a' vólt, hogy végire járhanak valami
módon, ha vallyon az ő Barátnéjok Szerelében
vólna e' egy igen szép nemes Ifjúval, kire fok
Dámák vágyódtak. Magától semmit is ki nem
tanúlhattak a' Barátnéjoktól, mellyre nézve még
inkább nevedett benne, a' titkokat felfezetni
's ki tapogatni kívánó affzonyi indulat. Tudták,
hogy az említett nemes Ifjú el utazott 14 napra.
Úgy tsinállyák ki tehát a' dolgot, hogy az alatt
két Ifjak érkeztek fekete fátyoloffan a' házhoz,
kiket midőn kérdeznének, ki hólt vólna meg: a'
házi Kisaffzony gyanított Szeretőjét nevezték.
Ekkor szorgalmatoffan vigyáztak a' Dámák Barát-
néjokra, de semmi változást rajta nem tapasztal-
tak; 's azért is meg szüntek gyanakodni. Ezzel,
el oſzlott a' Társaság. Estvére, midőn öfzve-
gyültek vólna vatsorára, nem látják magok kö-
zött a' házi Kisaffzont. A' Barátnéi fel mentek
érette, hogy majd le hivják: 's hát a' ſzobája'
ajtaját belőlről bé-zárva találták. Minekutánna
fok kiabálásaikra se adódott vólna semmi válaszf,
bé törték az ajtót. Mindjárt szemekbe akadt a'
ſzegény Barátnéjok, ki magát harisnyája' kötőjé-
vel meg fojtotta. Ezen gyáſzos látás úgy meg-
háborította őket, hogy kivált ketten közzülök
egéſſzen eſzeiken kívül láttattak lenni. — Midőn

a'.

a' szép nemes Iffjúnak értésére esett volna Kedvese' Szerentsétlensége: szivének szegezte piztolyát, 's véget vetett életének.

Tudományi Dolgok.

A' múlt Febr. 3-dikán tartotta a' Tudományok' Kir. Akademiája *Berlinben*, a' maga fundáltatásának Innepét. Jelen voltak ezen Innepen a' Korona' Örökösfe, *Lajos* Kir. Hertzeg, az *Anspachi* Markgráf, és sok más Fő Méltóságok. Az Akademiának Gondviselője, Státus- és Kabinet-Minister *Gr. Herzberg* rövid beszédet tartott, a' múlt esztendőbeli főbb tetteikről az *Európai Státusoknak*; és a' régi 's örökös Nemességnek némmely Státusokban lejendő alá-szállásáról; jelentette egyszersmind, hogy a' Király' meg egyezéséből, *betsületből* való Tagjává választotta magának hajdani *Hessenkasseli* Generál és Státusminister, mostan pedig *Prussziai* Generállieut. *Schlieffen* Urat, ki magát, *A' régi Nemességnek eredetéről* írott munkájával, egy valóságos Tudósnak lenni meg bizonyította. Ezen jelentésre rövid, de igen jól készült beszéddel felelt a' jelenlévő Generál-Lieutenant. — Az említett Akademia által, nevezetes kérdések vagynak a' Filozofiából, és szép Tudományokból ezen folyó esztendőre, a' jövő esztendő' Jan. végéig feltéve. T. i. a' *Filos. Classis* kívánja, hogy meg mutattassék: *Minémü valóságos elő-menetele vagyon a' Metáfisikának Német Országban, Leibnitz' és Wolff' idejektől fogva.* — A' szép Tudományoknak *Classisa* pedig következő 3 tárgyakat ajánl a' meg fejtésre: 1.) *Egybe hasonlítani Európának fő nyelveit, mind a' holt, mind pedig az élő nyelveket, gazdagságokra, rendes vóltokra, erejekre, szép hangzásokra, 's minden más gondolható nyelv-minémüésekre nézve.* 2.) *Meg mutatni, miben haladja meg mindegyik a' többeket; avagy miben alább való azoknál, 's ennek okait adni.* 3.) *Meg határozni azokat, mellyekben, külömbkülömbféle nyelv-minémüések olly mérték-*

tékben találtatnak együtt, hogy leg inkább látatnak azon tökéletesség' pontjához közelíteni, a' mellyre el juthat emberi nyelv. — Ötven aranyat nyomó érdem-pénzzel tiszteltetik meg, a' ki leg jobban eleget fogott tenni munkájával az Akademiának. Nem tsak *Prussziai*, hanem minden Tartománybéli Tudósoknak ajánlja az Akadémia közönségeffen, a' maga rendes Tagjain kívül, az említett tárgyak körül való dolgozást.

Igéretet tettünk vólt, hogy a' Deák és Görög Klaffikusoknak külömbkülömbféle kiadásait közleni fogjuk lassanként érdemes Olvasóinkkal. — *Ciceron* kezdjük ígéretünknek tellyesítését:

Ciceronis Opera Omnia, a' következő Tudósok adták ki leg jobban: *Gruterus* Hamburgi 1618 2 Tomi. in folio. *Schrevelius* Lugduni Batavorum 1661 2 Tom. 4-ed rétbén. *Gronovius* Amstelodami 1692 11 Tom. 12-öd ré. és 2 Tom. 4-ed ré. *Verburg* Amstel. 1724 16 Tom. 8-ad ré. 2 in fol. *Blaeu* Amst. 1658 10 Tom. 8-ad ré. *Olivetus* Paris 1740 9 Tom. 4-ed ré. Ez nagyon ritka, az ára leg alább is 100 tallér. Ugyan ez Genevában is ki jött 1758-ban. Meglehet kapni 30 vagy 40 fl. *Ernestus* Halae 1757. 1774 és 1776 5 Tom. 8-ad ré. 16 fl. *L'allemand* Paris 1768 *Barbounal* 14 Tom. 12-öd ré. 20 vagy 28 fl. — Ki jöttek *Ciceron*nak minden munkái *Herbipolis*, *Bipons*, és *Manheim*ban is, de ezek az előbbenieknél fokkal alább valók. Az első nyomtatott 1776 ban 3 könyv. 8-ad ré. az ára 2 fl. 15 kr; a' második 1780-ban 13 könyv. 8-ad ré. 14 fl. a' harmadik 1783-ban 20 könyv 8-ad ré. 14 fl: 51 kr. Ezen három utolsó kiadások között a' *Bipons*it tartják közönségesen jobbnak.

Cice-

Ciceronak különösen ki adott munkái:

Ciceronis epistolae in usum Delphini Paris 1685 4-ed rét. *Opera epistolica Milleri* Berolini 8-ad rét. 1 fl. 30 kr *Epistolae ad Familiares Graevü* Amst. 1677 2 Tom. 8-ad rét. *Epistolae ad Atticum Graevü* Amst. 1684 2 Tom, 8 ad rét. 6 fl *Epistolae selectae* Berol. 1784 8-ad rét. 1 fl 30 kr *Epistolae ad Quintum Fratrem et Brutum* Hagae Comitum 1725 8-ad rét.

Opera Rhetorica Stroth Berol. 8-ad rét. 3 fl.

Orationes in usum Delphini Paris 1684 3 Tom. 4 ed rét. — *Graevü* Amst. 1699 6 Tom. 8-ad rét.

Opera Philosophica Davisü, Cantabrigiae 1740. 1745 6 Tom. 8-ad rét Ugyan ezt *Stroth* is ki adta Berol. 1745 8-ad rét. *Officia Graevü* Amst. 1688 8-ad rét. Ezt *Pearce* is ki adta Lond. 1745 8-ad rét. *Heusinger* is Brunsvigae 1783 8-ad rét. Nagy betsben van a' Tudósok előtt *Garve* nak Német fordítása, melly illyen tzim alatt jött ki; *Abhandlung über die menschlichen Pflichten in 3 Büchern aus dem Latein.* Breslau 1784 8-ad rét. *De Finibus Davisü* Cantabr. 1718 1728 1741 8-ad rét. *Academica Davisü* Cantabr. 1725 1736 8-ad rét. *Tusculanae Quaestiones Davisü* Cantabr. 1709. 1723. 1730. 1738; ugyan ez *Glasgaban* is ki jött 1744-ben 8-ad rét. *De Natura Deorum Davisü* Cantabr. 1718. 1723. 1733. 1744 8-ad rét. *De Divinatione Davisü* Cantabr. 1721. 1730 8-ad rét. *Ciceronak* Norimbergában, Bétsben, Nagy Szombatban, Augsburgbau's a' t. ki adott Munkái nem sokra betsültetnek az *Aestheticusoktól.*

**

**

**

Béts. Febr. 24-dikén dél tájban ki lovaglott a' *Nápolyi Király*, szarvas-bőr magyar nadrágban, néhány igás lovak' meg nézésére, mellyeket azon tár-szekerekbe szándékozik meg venni, a' mellyeken fognak *Nápolyba* szállíttatni: a'

Frank.

Frankfurt tájján, 's Bétsben szerzett feles számú kutyák; továbbá, az ide való Fabrikákból öszve szedett külömbkülömbféle portékák: p. o. portzellán, posztó, fátyol, patyolat, selyem materiák; valamint néhány ide való, 's jó íz szerént készültt épületeknek fából kis formában ki tsinált képeiket 's a' t. — Estvére, Zieglernek *Seltene Onkel* nevü meg lehető új Darabja jádzatott; mellyen a' Tsászárné, a' Nápolyi Király 's Királyné, 's a' Föhertzegek, és Hertzegnék is meg jelentek — és egy új Vendégje az Udvarnak: *Saxoniai Hertzeg Károly*, *Albert Hertzegnek* a' Bátyja, néhai *Curiandiai Fejedelem*. Hatvan esztendőös Úr. Tegnap előtt érkezett ide.

Az említett napon, tűz támadott vólt a' Némák' házában. *Ferentz Föh.* is oda nyargalt, 2 Magyar Testörzökkel. Minthogy igen jó rendelések vagynak itt a' tűz eránt: tehát tsak hamar vége lett az égésnek. — Egy *Pápai* részeg *Affzony'* története jut itt eszünkbe. Gyúladás lévén a' Városban, midön mindenfelé kiabálnák: *Vizet! Vizet!* a' részegen ott tántorgó *Affzony* ismét tsak azt hajtotta: *De nékem Bort! De nékem Bort!*

Febr. 21-dikén tétetett közönségessé a' F. Magyar Kantzellárián, ő Felségének azon kegyelmes parantsolatja, mellynek ereje szerént az *Erdélyi* Udvari Kantzellária, külön fog válni a' Magyar Kantzelláriától.

Pozson Vármegye' örökös Főispánnya, Hadi Tármeister, és egy gyalog Regementnek Vagyonosza Gr. *Pálffy* János ő Exc. Febr. 23-dikán dél tájban vetett véget, rövid betegsége után életének *Pozsonban*.

Költ *Bétsben*, Febr. 25-dik napján 1791.

